

رایانش کوانتومی
تبدیل فوریه کوانتومی

محسن هوشمند
دانشکده تکنولوژی اطلاعات و علم رایانه
دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان

تبدیل فوریه کوانتومی

ریشه N -ام واحد

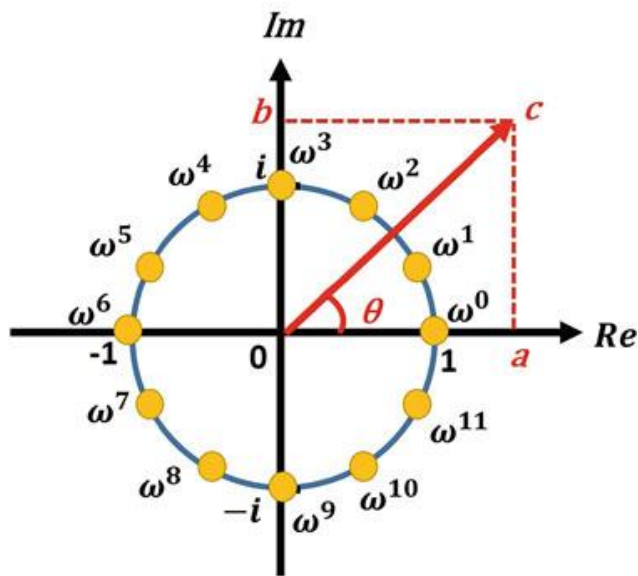
$$c = a + bi = |c|e^{i\theta} = |c|(\cos\theta + i\sin\theta) \quad \text{عدد مختلط}$$

$$c = e^{i\theta} = (\cos\theta + i\sin\theta) \quad |c| = 1 \quad \text{منجر به}$$

▪ دایره واحد

▪ مقادیر خاص روی دایره واحد ریشه‌های N -ام واحد

$$z^N = 1 \Rightarrow z = e^{i2\pi m/N}$$

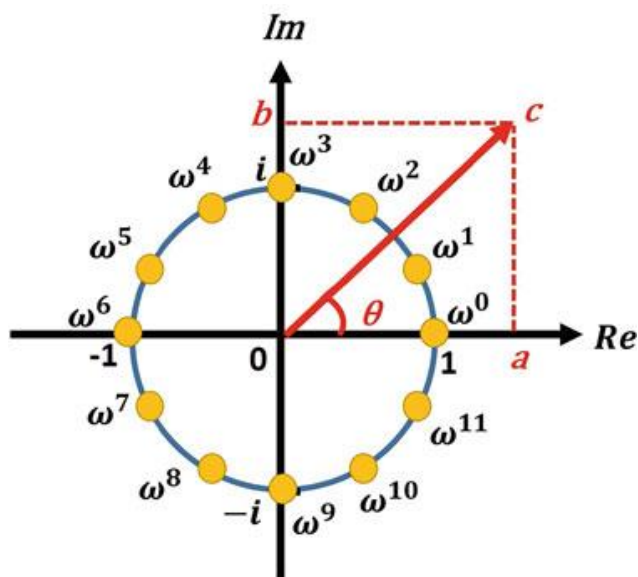
$$\left(e^{\frac{i2\pi m}{N}}\right)^N = e^{i2\pi m} = \cos 2\pi m + i \sin 2\pi m = 1$$

تعریف $\omega = e^{i2\pi/N}$ و ω^m معادل ریشه‌ها از 0 تا $m-1$

تبدیل فوریه کوانتومی

ویژگی‌ها

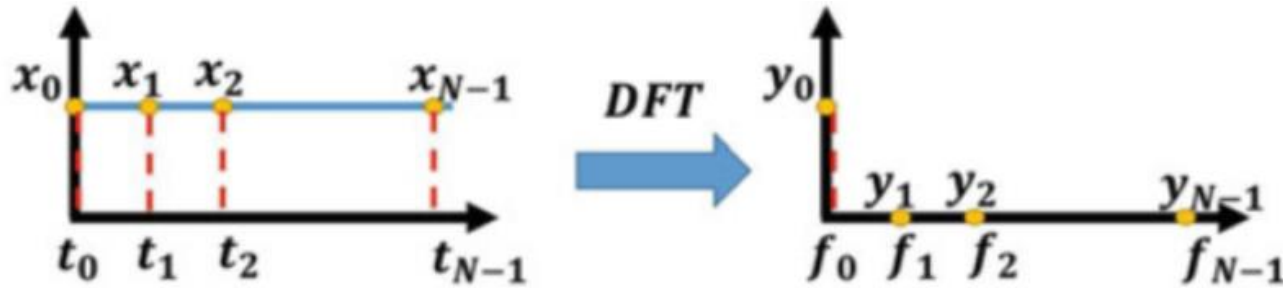
- حرکت پادساعتگرد با افزایش m تکرار با اتمام دور $\omega^{m+N} = \omega^m$
- جمع تمامی ریشه‌ها برابر صفر

$$\sum_{m=0}^{N-1} \omega^m = \omega^0 + \omega^1 + \dots + \omega^{N-1}$$
$$= \frac{\omega^0 - \omega^N}{\omega^0 - \omega} = \frac{1 - 1}{1 - \omega} = 0$$

$$\omega^{N-m} = \omega^{-m} \quad \blacksquare$$

تبدیل فوریه گسسته

تبدیل از حوزه‌ای به حوزه دیگر

- از زمان به فرکانس
- مثال سیگنال ثابت

دو مجموعه بردار پایه

تبدیل فوریه گسسته

$$\vec{X} = \begin{pmatrix} x_0 \\ x_1 \\ \vdots \\ x_{N-1} \end{pmatrix} \quad \vec{Y} = \begin{pmatrix} y_0 \\ y_1 \\ \vdots \\ y_{N-1} \end{pmatrix}$$

$$y_k = \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{j=0}^{N-1} \omega^{-kj} x_j = \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{j=0}^{N-1} e^{-i2\pi kj/N} x_j$$

$$\omega = e^{\frac{i2\pi}{N}}$$

ریشه N -ام واحد

▪ مقادیر جدید ترکیبی خطی از مقادیر قبلی

تبدیل فوریه گسسته

$$\vec{Y} = DFT\{\vec{X}\}$$

$$\vec{Y} = \mathbf{\Omega} \vec{X}$$

$$\begin{pmatrix} y_0 \\ y_1 \\ \vdots \\ y_{N-1} \end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} \omega^{-0 \cdot 0} & \omega^{-0 \cdot 1} & \dots & \omega^{-0 \cdot (N-1)} \\ \omega^{-1 \cdot 0} & \omega^{-1 \cdot 1} & \dots & \omega^{-1 \cdot (N-1)} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \omega^{-(N-1) \cdot 0} & \omega^{-(N-1) \cdot 1} & \dots & \omega^{-(N-1) \cdot (N-1)} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_0 \\ x_1 \\ \vdots \\ x_{N-1} \end{pmatrix}$$

تبدیل فوریه کوانتوم

در صورت یکسان دیدن حوزه‌ها

- تبدیل فوریه گسسته
- صرفاً چرخش بردار در پایه داده شده

استفاده از حالت‌های پایه کوانتوم $|j\rangle$ به عنوان بردار پایه

- تبدیل فوریه کوانتومی
- گیتی کوانتومی
- تبعیت از ویژگی‌های کیت کوانتومی
- یگانی بودن

▪ فضای N بعدی و $N = 2^n$ و n تعداد کیوبیت‌ها

$$U_{QFT} = \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} \omega^{-0 \cdot 0} & \omega^{-0 \cdot 1} & \dots & \omega^{-0 \cdot (N-1)} \\ \omega^{-1 \cdot 0} & \omega^{-1 \cdot 1} & \dots & \omega^{-1 \cdot (N-1)} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \omega^{-(N-1) \cdot 0} & \omega^{-(N-1) \cdot 1} & \dots & \omega^{-(N-1) \cdot (N-1)} \end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & \omega^{-1} & \omega^{-2} & \dots & \omega^{-(N-1)} \\ 1 & \omega^{-2} & \omega^{-4} & \dots & \omega^{-2(N-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & \omega^{-(N-1)} & \omega^{-2(N-1)} & \dots & \omega^{-(N-1)(N-1)} \end{pmatrix}$$

تبدیل فوریه گسسته

ماتریسی متقارن

نحوهٔ تعریف دیگر

- نمایش چگونگی تبدیل بردارهای پایه
- بردارهای پایه $|j\rangle$ و $|k\rangle$

$$U_{QFT} |j\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{k=0}^{N-1} \omega^{-kj} |k\rangle$$

- ردیف k و ستون j

$$U_{QFT,kj} = \langle k | U_{QFT} |j\rangle = \langle k | \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{k'=0}^{N-1} \omega^{-k'j} |k'\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}} \omega^{-kj}$$

تبدیل فوریه کوانتومی

$$\begin{aligned}U_{QFT} |0\rangle &= \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{k=0}^{N-1} \omega^{-k \cdot 0} |k\rangle \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} (\omega^{-0 \cdot 0} |0\rangle + \omega^{-1 \cdot 0} |1\rangle) \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} (|0\rangle + |1\rangle) = |+\rangle\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}U_{QFT} |1\rangle &= \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{k=0}^{N-1} \omega^{-k \cdot 1} |k\rangle \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} (\omega^{-0 \cdot 1} |0\rangle + \omega^{-1 \cdot 1} |1\rangle) \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} (\omega^{-0 \cdot 1} |0\rangle + e^{-i2\pi/2} |1\rangle) \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} (|0\rangle - |1\rangle) = |-\rangle\end{aligned}$$

- ویژگی‌های تبدیل فوریه کوانتومی تک-کیوبیتی
- معادل گیت هدامرد
- $N = 2$ و در نتیجه $|0\rangle$ و $|1\rangle$

تبدیل فوریه کوانتومی

یگانی

▪ ستون m و ردیف n ماتریس U_{QFT}

$$|m\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} \omega^{-0 \cdot m} \\ \omega^{-1 \cdot m} \\ \vdots \\ \omega^{-(N-1) \cdot m} \end{pmatrix} \quad \text{و} \quad |n\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} \omega^{-0 \cdot n} \\ \omega^{-1 \cdot n} \\ \vdots \\ \omega^{-(N-1) \cdot n} \end{pmatrix}$$

تبدیل فوریه کوانتومی

$$\begin{aligned}\langle m|n\rangle &= \frac{1}{N} \sum_{l=0}^{N-1} (\omega^{-l \cdot m})^* \omega^{-l \cdot n} \\ &= \frac{1}{N} \sum_{l=0}^{N-1} (e^{-i2\pi l \cdot m/N})^* e^{-i2\pi l \cdot n/N} \\ &= \frac{1}{N} \sum_{l=0}^{N-1} (e^{-i2\pi l \cdot (-m)/N}) e^{-i2\pi l \cdot n/N} \\ &= \frac{1}{N} \sum_{l=0}^{N-1} (\omega^{-l \cdot -m}) \omega^{-l \cdot n} \\ &= \frac{1}{N} \sum_{l=0}^{N-1} (\omega^{-l \cdot (n-m)})\end{aligned}$$

یگانی

- ستون m و ردیف n ماتریس U_{QFT}
- اگر $m=n$ آن گاه مقدار برابر یک در غیر این صورت برابر صفر

تبدیل فوریه کوانتومی

نمایش ماتریسی U_{QFT} با $N=2$

$$\begin{aligned}U_{QFT} &= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} \omega^{-0 \cdot 0} & \omega^{-0 \cdot 1} \\ \omega^{-(2-1) \cdot 0} & \omega^{-(2-1) \cdot 1} \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \omega^{-1} \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & e^{-i2\pi/2} \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}\end{aligned}$$

تبدیل فوریه کوانتومی

N=4

$$\omega = e^{i2\pi/4} = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} = i \quad \text{دو کیوبیتی}$$

$$U_{QFT} = \frac{1}{\sqrt{4}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & i^{-1} & i^{-2} & i^{-3} \\ 1 & i^{-2} & i^{-4} & i^{-6} \\ 1 & i^{-3} & i^{-6} & i^{-9} \end{pmatrix}$$

$$\omega^{-j} = i^{-j} \quad \text{پس}$$

$$= \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -i & -1 & i \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & i & -1 & -i \end{pmatrix}$$

$$i^{-3} = i, i^{-2} = -1, i^{-1} = -i, i^{-0} = 1 \quad \text{افزایش اعضای ستون‌های صفر و ۱ و ۲ و ۳ با ۱}$$

تبدیل معکوس فوریه کوانتومی

$$\begin{aligned} U_{IQFT} &= \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} \omega^{0 \cdot 0} & \omega^{0 \cdot 1} & \dots & \omega^{0 \cdot (N-1)} \\ \omega^{1 \cdot 0} & \omega^{1 \cdot 1} & \dots & \omega^{1 \cdot (N-1)} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \omega^{(N-1) \cdot 0} & \omega^{(N-1) \cdot 1} & \dots & \omega^{(N-1) \cdot (N-1)} \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & \omega^1 & \omega^2 & \dots & \omega^{(N-1)} \\ 1 & \omega^2 & \omega^4 & \dots & \omega^{2(N-1)} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & \omega^{(N-1)} & \omega^{2(N-1)} & \dots & \omega^{(N-1)(N-1)} \end{pmatrix} \end{aligned}$$

منابع

مانوچچی

وانگ

نیلسن

شنکار